

enhver i Lovgivningen dertil knyttet Forret er hævet, ville kunne have nogen Betydning. Hvilken Indfyldelse de i disse Forhold maatte kunne udøve, vil bero paa den almindelige Opinion, der udvikler sig under den ny Tingenes Orden, vi gaa i Møde; det er efter vor Formening ad denne Vej og ikke ved nogen Grundlovsbestemmelse, at de ubegrundede Forestillinger, der maatte have dannet sig om de nævnte Egenskabers Værd, ville bringes til at forsvinde. Derimod har Udvalget været af den Formening, at der vel kunde være Grund til at tilføje den Bestemmelse, at Adel, Rang og Titel ikke for Fremtiden kan meddeles nogen“.

Da Betænkningen saa kom til Forhandling paa den grundlovgivende Rigsdag, anførtes der fra Regeringens Side af Indenrigsministeren, at det vilde være vanskeligt at gaa den Vej, som foreslaas af Flertallet, fremtidig at afskaffe Adel, Titel og Rang, fordi det vilde i andre Lande blive betragtet som et Indgreb i de monarkiske Rettigheder, som Kongen havde. Indenrigsministeren sagde — jeg skal oplæse hans Ord derom —: „Hovedsagen er imidlertid, at den hele omhandlede Genstand er af liden Værdi, og da nu den foreslaaede Bestemmelse letteligen kan blive opfattet og ogsaa i andre Stater vil blive opfattet som stridende mod de monarkiske Traditioner, forekommer det Ministeriet, at efter at Forsamlingen har erfaret, at Hans Majestæt i Overensstemmelse med sit daværende Ministerium har indskrænket sig til at hæve Forrettighederne, saa er der Grund for Forsamlingen til ikke at fremkalde Vanskeligheder ved at fordre en yderligere Indskrænkning af det her omhandlede kongelige Prærogativ end den, som Udkastet indeholder.“ Til denne Betragtning, som Regeringen saaledes fremsatte, sluttede det store Flertal paa den grundlovgivende Rigsdag sig. Ved den endelige Behandling var Hall Ordfører, han talte saavel mod Mindretallets Ændringsforslag som mod Flertallets. Mindretallets Ændringsforslag blev forkastet med 97 Stemmer mod 15, og Flertallets Ændringsforslag blev forkastet med 80 Stemmer mod 28, og det var ved denne Lejlighed, at et af Mindretallets Medlemmer, nemlig Balthazar Christensen, forlod Mindretallet og gik over til Flertallet, idet han fremhævede, at han ikke vilde have Strid paa dette Punkt, dertil mente han, at Spørgsmaalet var for lille, og han tilføjede saa de Ord, som det ærede Medlem (Wiinblad) citerede: Gemt er ikke glemt,

eller hvordan Ordene nu løde, jeg har ikke noteret dem.

Saaledes var Stillingen paa den grundlovgivende Rigsdag. Det voldte ikke lange Forhandlinger. Sagen blev gennemført ud fra den Betragtning, at Afskaffelse af disse Ting vilde være et Indgreb i de monarkiske Rettigheder og derfor stille vort Land uheldigt i Forholdet til de øvrige Lande i Europa. Det samme tror jeg vilde være Tilfældet den Dag i Dag. Jeg tror ikke, vort Land vilde være tjent med, at et saadant Lovforslag blev ført igennem. De Herrer kunne maaske sige: Ja, men det er de andre Landes Fejl! Det skal jeg ikke bestride, jeg vil ikke trættes med det ærede Medlem om de andre Landes Dyder eller Fejl, eller hvilke Egenskaber de kunne have, men det er nu en Gang saa. Vort Land er ikke tjent med paa dette Punkt at være stillet anderledes end de øvrige Lande, og vor Konge er heller ikke tjent med paa dette Punkt at være stillet anderledes end de øvrige Regenter i Europa. Derfor vilde jeg betragte det som et uheldigt Skridt, om Rigsdagen, den samlede Lovgivningsmagt, vedtog et saadant Lovforslag som dette.

Jeg skal i den Henseende minde om, hvad der er sket i andre Lande, saaledes i Norge, som det ærede Medlem talte om. Da Forfatningen blev vedtagen paa Eidsvold i 1814, kom ogsaa det Punkt til Afstemning, og ved Afstemningen blev man enig om at vedtage, at Ordener kunde bibeholdes væsentlig under samme Synspunkt som det, jeg nu har fremhævet. Det vedtoges med 81 Stemmer mod 23, og det vedtoges uden Pres, saa vidt jeg ved. Det ærede Medlem mente, at Nordmændene særlig have været Pres underkastede; det tror jeg, de lige saa lidt vare i 1814, som i 1905 Deputationen var det her nede. Aarene gik. Saa vidt jeg erindrer var det i 1847, at Nordmændene fandt det nødvendigt at oprette ved Lov St. Olavsordenen. Den have de holdt paa siden, og de holde paa den endnu, fordi de erkende, at med det Samkvem, som er Landene imellem, er det ganske nødvendigt for et Land at være udstyret ligesom de andre Lande. Jeg skal, for at nævne et andet Eksempel, henvise til Frankrig. Frankrig er ikke et monarkisk styret Land, men desuagtet holde Franskmændene endnu paa deres Æreslegionsorden og mene, det er nødvendigt for dem at have den.

Det ærede Medlem sagde, at hvis vi ikke ville svigte vore Fædre, maa vi holde paa hans Lovforslag. Men jeg holder mig